

dS De
Standaard

ZATERDAG 13, ZONDAG 14 APRIL 2019

CULTUUR & MEDIA

EEN ANDERE BLIK OP BRUEGEL

Hedendaagse kunstenaars gaan
aan de slag met de oude meester

Filip Dujardin accentueert de banaliteit van de bebouwde omgeving met een spiegel. © Michiel De Cleene

Landinzicht knipoogt naar Bruegels 'Kinderspelen' met speeltuigen uit het hedendaagse boerenbedrijf. © Michiel De Cleene

Bas Smets plantte vier radpalen neer, laatmiddeleeuwse marteltuigen. © Michiel De Cleene

Wandelparcours in Dilbeek

Bruegelland revisited

Het Pajottenland viert Bruegel in openlucht. En dat op een frisse, originele manier. Langs trage wegen en een lappendeken van akkers, weiden en lintbebouwing passeer je vijftien hedendaagse ingrepen die de sfeer oproepen van de collagelandschappen van de oude meester.

GEERT VAN DER SPEETEN

Dilbeek heeft dit jaar twee Bruegelwandelingen in petto. Er is het klassieke traject langs een 'openluchtmuseum', dat vooral lokale trots uitstraalt. Replica's geven aan waar Bruegel zijn inspiratie haalde toen hij van Brussel naar het platteland afzakte. Er was lang twijfel over, maar recent onderzoek wees uit dat het plaatselijke kerkje van Sint-Anna-Pede bijna zeker op *De parabel van de blinden* voorkomt. Ook het type watermolen langs de Pedebeek duikt op in twee schilderijen.

Maar de rest van het zoekplaatje is speculatie. Bruegel stelde zijn landschappen samen met wat we vandaag copy-paste zouden noemen. Het liefst creëerde hij dieptewerking, een scenografie van hoog naar laag met fraaie doorkijkjes. Zijn imaginaire landschap construeerde hij met elementen uit schetsen of zijn verbeelding.

Bruegels blik op het landschap, verhalend en commentariërend, was het uitgangspunt van een nieuwe wandeling in Dilbeek. Curator Stefan Devoldere daagde

kunstenars en ontwerpers uit om Bruegels blik te vertalen in landschappelijke, architecturale of artistieke ingrepen. Het is een prachtig traject geworden, een verkwikkende wandeling langs keurig getrimde wegetjes en dwars door open veld. Met doorzichten op een glooiend mozaïeklandschap, dat met heggen en paaltjes in vlakken verdeeld is. De parcoursbouwers hebben geweldig werk geleverd – al moesten ze daar hier en daar boeren en pachters voor uitkopen.

De val van Icarus

Het meest idyllisch is het rustpunt halverwege, waar je aan een vierkants-hoeve afdaalt naar het waterbekken van de molen. Op een ponton kan je, via de app of de mp3-speler die je meekrijgt, wegdromen bij Josse De Pauws vertaling van 'Musée des beaux arts'. Het gedicht van W.H. Auden bezingt *De val van Icarus*.

Op de hoogste heuvel spelen Filip Dujardin en Bas Smets met Bruegels dieptewerking. Smets heeft vier radpalen neergezet – laatmiddeleeuwse marteltuigen zoals bij Bruegel. Ze echoën de verlichtingspalen van het voetbalveld en de hoogspanningsmasten in de verte. Dujardin plantte strategisch twee decorstukken neer. Op het hoogste punt: een spiegel die de banaliteit van de bebouwde omgeving accentueert. In de verte: een houten constructie die de vorm aanneemt van een Alpenrots, een van de puzzelstukken waar Bruegel graag mee schoof. Meteen ook het uitgelezen Instagram-moment op het parcours.

Chaletdorp

Grote constructies zijn er van het architectenbureau Office KGDVS en Bas Princen (een uitgepuurd paviljoen in een bos) en Gijs Van Vaerenbergh (een molen in wapeningsstaal).

Niet alle ingrepen verwijzen letterlijk naar Bruegel of dollen met zijn beeldtaal. Koen Van den Broek gebruikt de bruggen van het spoorviaduct als doorkijk. Hij bouwde een 3D-versie na van zijn schilderij *Exit*, waarin figuratie omslaat in abstractie en het landelijke in het stedelijke. Land-

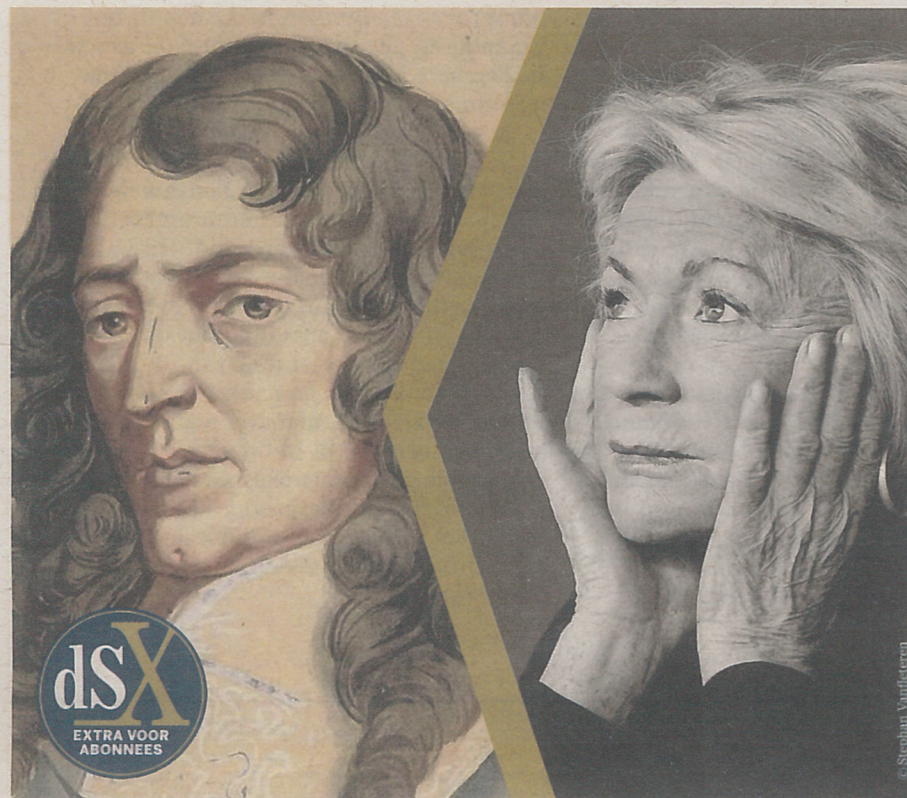
schaftsarchitect Erik Dhont vond zijn eigen stukje wilde natuur uit. Hij verbreedde een beek, zodat het water zijn gang kan gaan en er een nieuw ecosysteem groeit.

Elders overheerst de speelse aanpak. Guillaume Bijl nodigt de wandelaar uit in zijn absurde wereld. *Ponderosa* is een minidorp van gebricoleerde chalets dat ook als picknickplek dient. Het orgelpunt moet een breugeliaanse barbecue worden. In Bijls installatie luistert alles nauw. Naast de kinderchalet staat een paddenstoelcompositie, zo weggelopen uit de Efteling. Aan een draad hangt de was te drogen van de (afwezige) barman en barvrouw. Vernuftig en grappig is ook de speelweide van landschapsarchitecten Landinzicht, een knipoog naar Bruegels *Kinderspelen*. De tuigen zijn opgetrokken uit hooibalen, voedersilo's en autobanden, die weggeplukt lijken uit het hedendaagse boerenbedrijf.

Voortdurend duiken verwijzingen op naar verstedelijking: naar lintbebouwing en de verkavelingswoede, het oprukkende Brussel. Georges Rousse koppelt er de hoogmoed en bouwwoede uit de *Toren van Babel* aan. Rotor, dat het onthaalpaviljoen bedacht, doet aan recyclage en aan citatenkunst. Achter een hoge haag – hét symbool van de verkaveling – zit hun witgekalkte serre weggelopen. Je vindt er de bezoekersgids, maar ook groenten die als sierplanten dienen. Een trap voert naar een uitkijkpost, met zicht op het beschermde dorpsgezicht én de torens van Brussel.

De blik van Bruegel is ook een communityproject. Het mobiliseerde op hartverwarmende manier twee Dilbeekse wijken rond kunst in de openbare ruimte. En het geeft een voorzet voor een lokale voedselketen. Het collectief Futurefarmers zaaide gereconstrueerde masteluin uit, een mengeling van rogge en tarwe, dat zelfgebakken brood moet opleveren. Zoals in Bruegels tijd, jarel.

'De blik van Bruegel'. Gratis wandelparcours in Dilbeek, tot 31/10. Vertrekpunt kerk van Sint-Anna-Pede. ★★★★★

Win tickets

Abonneewedstrijd: de Warande en Concertgebouw Brugge

Maak kans op duotickets voor muziek en theater

Op zaterdag 4 mei brengen Vox Luminis en B'Rock **Charpentiers 'Te Deum'** in Concertgebouw Brugge. Win duotickets en ontdek het origineel achter de tunes van Eurovisie.

Of speel mee voor een duoticket voor 'Reverence': een **solovoorstelling met Chris Lomme onder regie van Michael De Cock** over groot verdriet en klein geluk, loslaten en een leven vol liefde. Op donderdag 25 april in de Warande Turnhout.

Doe mee en win via standaard.be/wedstrijd

CONCERT-
GEBOUW-
BRUGGE

DE WARANDE

VERWACHT HET ONVERWACHTE

dS De
Standaard